

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Anders Chydenius -säätiö

Toimintakertomus 2010

Säätiö on pyrkinyt tekemään Anders Chydeniusta tunnetuksi avoimen talouden ja avoimen hallinnon edistäjänä - klassisen liberalismiin ja julkisuusperiaatteen kansainvälisesti merkittävänä uranuurtajana.

Vuonna 2010 Anders Chydenius -säätiön toiminnan painopisteinä olivat Chydeniuksen kootut teokset -hankkeen jatkaminen, Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarin järjestäminen toista kertaa, tietämisen vapauden päivän viettäminen neljättä kertaa ja ensimmäisen kokonaan ruotsinkielisen julkaisun julkaiseminen.

Tieteellisen työn tukeminen ja Kootut teokset

Säätiö on tukenut tavoitteitaan edistävää tieteellistä työtä.

Pro gradu -apurahat

Toimintavuonna säätiö jatkoi apurahatoimintaansa julistamalla haettavaksi vuoden 2011 pro gradu -apurahat yliopisto-opiskelijoille. Apurahaa saa hakea Anders Chydeniusta tai hänen toimintaympäristöään koskevaan historiantutkimukseen tai tutkimukseen, joka kohdistuu Anders Chydeniuksen tärkeinä pitämiin kysymyksiin tämän päivän yhteiskunnassa. Etusijalla ovat markkinatalouden vapaus ja vastuu sekä hallinnon avoimuus ja tietämisen vapaus (Freedom of information).

Kootut teokset

Vuonna 2010 keskeisin hanke tieteellisen työn tukemisessa oli Anders Chydeniuksen koottujen teosten tieteellinen toimitustyö. Kyseessä on viisivuotinen hanke Anders Chydeniuksen koottujen teosten julkaisemiseksi niin alkukielellä, suomenkielisenä käännöksenä kuin englanninkielisenä valikoimana. Julkaisutyö palvelee sekä tutkimusta että sitä yleistä kiinnostusta, jota Chydeniuksen ajatuksia kohtaan on niin Suomessa, Ruotsissa kuin eri puolilla maailmaa. Hanke on merkittävä kansalliskirjallisuuden julkaisutyö.

Säätiö toteuttaa hankkeen vuosina 2006 - 2012 yhteistyössä Kokkolan

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

yliopistokeskus Chydeniuksen ja Chydenius-instituutin kannatusyhdistyksen kanssa. Säätiö vastaa erityisesti yksityisen rahoituksen hakemisesta yhteensä 966 800 euron kustannusarviolle. Hankkeen toteutumista seuraa ohjausryhmä ja toimitustyötä tukee toimituskunta, joita johtaa säätiön puheenjohtaja.

Toimitustyö on edennyt kaikilla eri sektoreilla: arkistotutkimukset, digitointi, käänös, tutkimus ja kommentointi. Ensimmäisten osien käsikirjoitukset on tarkoitus jättää kustantajalle vuoden 2011 syksyllä, mutta hanketta päätettiin kuitenkin jatkaa vuodelle eli vuoden 2012 loppuun saakka. Koottujen teosten kustantamisesta järjestettiin toimintavuonna tarjouskilpailu. Hyväksytyt tarjouksen pohjalta neuvottelut sopimusehdoista jatkuvat. Englanninkielisen valikoiman käsikirjoitus saatiin lähes valmiiksi: se on tarkoitus jättää ulkomaiselle kustantajalle vuoden 2011 alussa.

Anders Chydenius -vapaakauppaseminaari

Säätiö järjesti yhteistyössä Kokkolan kaupungin ja Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen kanssa Kokkolassa lauantaina 3.7.2010 Anders Chydenius – vapaakauppaseminaarin. Tänä vuonna yhteistyökumppaneina olivat myös Keskipohjanmaa-lehti, Österbottens Tidning ja Pohjanmaan kauppakamari.

Seminaarin teemana oli "Kenen vapaus - pääoman vai ihmisen?". Tarkoituksena oli käsitellä Euroopan unionin talousnäköymiä ja Suomen menestyksen avaimia talouskriisin keskellä. Näkökulmana oli Chydeniuksen vapaakauppa-ajattelu – mukaan lukien markkinoiden vapauden rajat.

Ohjelma oli seuraava:

13.00 Seminaarin tervetuliaissanat

Kokkolan kaupunginjohtaja Antti Isotalus

Anders Chydenius -säätiön hallituksen puheenjohtaja Gustav Björkstrand

13.15-16.45 Paneelikeskustelu

Kirjailija, filosofian tohtori Lasse Lehtinen

Finanssialan keskusliiton toimitusjohtaja Piia-Noora Kauppi

Elinkeinoelämän valtuuskunnan toimitusjohtaja Sixten Korkman

Valtiovarainministeriön valtiosihteeri Raimo Sailas

Puheenjohtajana pankinjohtaja Sinikka Salo

16.45–17.00 Yhteenveto

Rehtori Aino Sallinen, Jyväskylän yliopisto

Seminaariin osallistui noin 400 ihmistä. Seminaarista julkaistiin ilmoitukset Keskipohjanmaa-lehdessä ja Österbottens Tidningenissä. Säätiö jatkaa

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

kesäperinnettä ainakin ensi vuonna Kokkolan Oopperakesän yhteydessä, minkä jälkeen tilanne arvioidaan.

Tietämisen vapauden päivä

Säätiö jatkoi toimintavuonna suomalais-ruotsalaisen "tietämisen vapauden päivän" viettämistä pohjoismaisen julkisuusperiaatteen kunniaksi. Neljättä kertaa vietetty päivä ajoittuu Ruotsi-Suomen painovapausasetuksen (2.12.1766) vuosipäiväksi 2. joulukuuta.

Julkaisu ”*Öppenhetsarvet från Chydenius - vad gör vi med det i dag?*”

Säätiö julkaisi ruotsinkielisen nettijulkaisun, joka on kooste tietämisen vapauden päivän seminaareissa pidetyistä ruotsinkielisistä esitelmistä.

Tietämisen vapauden päivän seminaari

Säätiö järjesti lounasseminaarin, jonka aiheena on tietämisen vapaus Venäjällä. Aiheesta alusti Ihmisoikeusliiton pääsihteeri Kristiina Kouros. Tilaisuudessa esiteltiin myös ruotsinkielinen nettijulkaisu.

Tiedotus ja yhteistyö

Säätiö on käyttänyt www.chydenius.net -kotisivujaan tiedotus- ja julkaisukanavanaan. Verkkosivujen kautta voi rekisteröityä säätiön postituslistalle. Säätiön julkaisut ovat sivuilta saatavissa sähköisessä muodossa. Lisäksi säätiö on tiedottanut tiedotusvälineille toiminnastaan.

Säätiö päätti hakea Säätiöiden ja rahastojen valtuuskunnan jäsenyyttä.

Chydenius-palkinnon luovutus

Säätiön hallituksen jäsenet ja asiamies toimivat jäseninä Kokkolan kaupungin perustamassa palkintolautakunnassa, joka valitsi vuonna 2010 järjestyksessä kuudennen Chydenius-palkinnon saajaksi ministeri **Elisabeth Rehnin**. Luovutusjuhlassa 7. syyskuuta palkintolautakunta luonnehti Rehniä naisten ja lasten ihmisoikeuksien tarmokkaaksi puolestapuhujaksi. Palkinnon luovutus liittyi Kokkolan kaupungin 390-vuotisjuhlavuoteen. Anders Chydeniuksen nimeä kantava valtakunnallinen palkinto on suuruudeltaan 10 000 euroa. Ensimmäisen palkinnon sai vuonna 1988 professori H.R. Nevanlinna, toisen vuonna 1990 professori Ilkka Niiniluoto, kolmannen vuonna 1995 arkkipiispa John Vikström, neljännen vuonna 2000 presidentti Mauno Koivisto ja viidennen vuonna 2005 emeritus EU:n oikeusasiamies Jacob Söderman.

ANDERS CHYDENIUS
SÄÄTIÖ • STIFTELSE • FOUNDATION

Hallinto

Hallituksen kokoonpano on vuonna 2010 ollut seuraava:

Gustav Björkstrand	puheenjohtaja
Sverker Gustavsson	varapuheenjohtaja
Martti Eurola	jäsen
Antti Isotalus	jäsen
Asmo Kalpala	jäsen
Kristiina Kouros	jäsen
Raimo Sailas	jäsen
Sinikka Salo	jäsen
Krister Ståhlberg	jäsen

Erovuoroisia jäseniä olivat vuonna 2010 Kokkolan kaupungin nimeämät Sinikka Salo ja Antti Isotalus sekä hallituksen nimeämä Kristiina Kouros. Heidät valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi.

Hallitus on kokoontunut kolme kertaa. Vuosikokous pidettiin 18.2.2010. Asiamiehenä on toiminut VTM Juha Mustonen. Tilintarkastajina ovat toimineet Mikael Forss (HTM) ja Ulla Järvi (HTM) ja varalla Sirpa Pihlajaniemi (HTM) ja Kirsti Kattilakoski (HTM).

Talous ja varainhankinta

Säätiön tilikausi oli 16.549,72 € tappiollinen. Verovapaus säätiölle osoitetuille lahjoituksille on myönnetty vuosille 2007-2011. Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset Kootut teokset -hankkeelle:

Kokkolan kaupunki:	10.000
Pohjolan Voima:	2.000
Summa:	12.000

Säätiö on saanut toimintavuonna seuraavat lahjoitukset säätiön toimintaan:

Kokkolan kaupunki (vuosiavustus):	20.000
Föreningen Konstsamfundet:	3.000
Yhteensä:	23.000

Säätiön säädepääoma (40.000 €) on sijoitettu lyhyen koron instrumentteihin (arvo 31.12.2010: 43.111,69). Pankkitilillä oli vuoden vaihteessa 33.276,53 euroa.